

jún 2008

môj dom

byt / záhrada / stavba / 49 Sk

208
STRÁN!

**STREDOMORSKA
ATMOSFÉRA
A SLOVENSKÉ ZÁHRADY**

GRILOVANIE
ŠTVRTÝ ROZMER LETÁ

**DOM, V KTOROM
SA MAĽOVALO
SVETLOM**

**ROZUM A CIT
MODERNÉHO BYTU**

BEZPEČNE
ZA BEZPEČNÝMI DVERAMI
AJ ZA PRIEHLADNÝM SKLOM

**ODKLADANIE
S LADOM A BEZ SKLADU**

- SKRINE AJ SKRINKY
- POLICE AJ ZÁSUVKY
- HRAVÉ AJ TRENDOVÉ

**ELEGANCIA BETÓNU, TEPLÔ DREVA I ŠKRIPOT ŠTRKU
ZÁHRADNÉ CHODNÍKY, CESTÍČKY, TERASY**

www.mojdom.sk

Klasika v súčasnom háve

01

TEXT: Karol Klanic
FOTO: Nieberg | Architect

Ateliér hannoverského architekta Axela Nieberga existuje asi osem rokov a realizácie má prevažne doma v Nemecku. Napriek tomu si však získal pozoruhodné medzinárodné renomé. Dá sa očakávať, že aj nadstavba viac než storočnej vily na fotogenickom mieste v Hamburgu sa dočká značnej publicity – za niečo vyše roka od dokončenia vzbudila pozornosť nielen výrazným architektonickým rukopisom, ale aj zariadením, ktoré Nieberg, nasledujúc vzor klasikov, do svojich stavieb navrhuje.

Asi desať kilometrov dlhú ulicu na brehu Labe, Elbchaussee, označujú za jednu z najexkluzívnejších adries Nemecka. Lemujú ju vily v celej štýlovej palete 19. storočia ponorené do odrastenej zelene vlastných záhrad a historických parkov – len tých veľkých je tu deväť. Jeden z najvýznamnejších, viac ako päťhektárový Rosengarten, sa začína práve oproti historickej vile s modernou nadstavbou.

Jemné prelínanie

Pôvodnú komplikovanú strechu z adaptovanej vily nahradila pravouhlá nadstavba s nanajvýš súčasnou, pri rodinných domoch však nie bežnou dvojitou fasádou. V jej tvarosloví dominuje štvorec, kľúčový tvar v celej tvorbe architekta, ktorý hovorí, že vo svojich stavbách chce dosiahnuť pokoj a harmóniu.

01 Na viac ako storočnej starej hamburskej vile s modernou strešnou nadstavbou prenikajú do seba prvky z dvoch rôznych období. Neoslohová fasáda má prispôbenú farebnosť, nová časť zasa nadväzuje na hmotu pôvodnej architektúry a jej členenie.

02 Detail interpretácie rímsových profilov starej vily na novej nadstavbe. Zaujímavá je kombinácia svetlého a tmavého betónu.

03 Cez zasklené nárožie obývačky je výhľad na Labe s rušným waltershofským kontajnerovým terminálom.

04 Chodba je hlavnou osou bytu. Na jej konci vidieť čiastočne zasklenú stenu spálne a východ na zadnú terasu.

05 Podsvietená betónová lavica je výrazným prvkom obývacieho priestoru. Nieberg často používa pohľadový betón a mimoriadne dbá na jeho farebný odtieň.

06 Spálňa je obkolesená sklenými stenami, ktoré ozvlášťujú efekty zo stropného osvetlenia. Typické vysoké úzke dvere s ocelovými držiadlami vedú do kúpeľne (vpravo) a na miesto, kde sa križuje hlavná chodba s kratšou, vedúcou do kuchyne.

07

07 Konferenčný stolík pri sedacej súprave bol zhotovený podľa architektovej návrhu.

08 V celom byte obohacujú bodové svetlá atmosféru rozhraniami mäkkého svetla a jemného tieňa. Nieberg sa podľa vlastných slov inšpiruje klasickou architektúrou a hra svetla a tieňa je výrazným znakom jeho stavieb. (Vpravo je vstup do priečnej chodbičky a hlavnej predsene.)

09 Spálňa s výhľadom na zeleň a neoklasicistickú architektúru, typickú pre mondénne okolie (vo Ville Schüller býval aj Karl Lagerfeld).

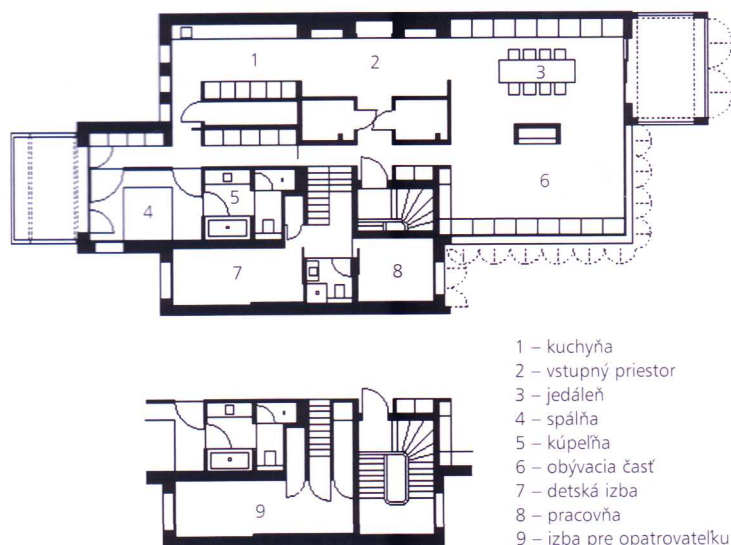
08

09

10

10 Stropné okno v kúpeľni je jedným z dvoch v tomto byte – druhé je v strednej časti obytneho priestoru pred kozubom. Niebergove kúpeľne bývajú ešte striedmejšie, než sú v tomto dome – so stenami z pohľadového betónu, s viditeľnými miestami stykov, zväčša skombinované s bielu mozaikou. Veľkoformátové talianske obkladačky sa však do tohto bytu hodili pre svoj štvorcový tvar (Iris Ceramica).

11 Skryté pásové osvetlenie, pomocou ktorého architekt vytvoril atmosféru v tomto byte, veľmi efektne používa aj na členenie exteriéru niektorých svojich vil.

12 Umývací pult v kúpeľni navrhol architekt, armatúry dánskej firmy Vola sú dielom klasika Arne Jacobsena. Jeho tvorbu obdivoval Nieberg už ako študent.

13 Stropný previs v kuchyni skrýva nielen digestor, ale aj osvetlenie, ktoré modeluje priestor. Z okien je výhľad do záhrady.

14 Kozub sa nevymyká z estetiky jednoduchých pravouhlých tvarov, architektovi tvarovo vyhovoval štandardný model nemeckej firmy Spartherm. Lavice po bokoch kozuba sú na rozdiel od betónových v jedálensko-obývacej časti z omietanej hliníkovej konštrukcie s bielym náterom.

15 Dlhá stena kuchynsko-jedálenského priestoru je riešená ako séria výklenkov – sú do nich zakomponované kuchynská linka, kozub aj dlhé lavice. Veľmi efektne je zrkadlo po celej dĺžke steny v kuchyni.

11

12

Tento vyvážený – či skôr rovnovážny – tvar sa však úplne vymyká z princípov, ktorými sa riadili tvorcovia pôvodnej neoslohovej fasády. Dekor, ktorý pochádza z nizozemského manierizmu, je tu zámerne pravým opakom stability. To, že spojenie starého a nového, statického a dynamického pôsobí súrodo, je zásluhou dvojnásobného kompromisu: pôvodný kontrastný tehlovočervený odtieň historickej fasády zmizol pod jednotnou bielou, ktorá je farbou príznačnou pre nový interié, a zároveň do súčasnej architektúry nadstavby prenikli prvky z historickej budovy. Úseky svetlého a tmavého betónu nadväzujú na klasické rímky, je v nich dokonca badať aj náznak profilu – pôvodný rizalit opticky pokračuje v nadstavbe štvorcovým rámom okolo terasy a čierne držadlo na zábradlí terasy je umiestnené tak, aby nadviazalo na rytmus členenia nižších podlaží.

Dve okná, dva svety

Nadstavba je samostatným bytom, ktorého miestnosti sú usporiadané okolo pozdĺžnej osi. Tá oddeluje jeho spoločenskú časť od odpočinkovej. Dlhú chodbu pretínajú dve krátke chodbičky – reprezentačná, ktorá vedie od schodiska rovno pred kozub medzi kuchyňou a obývacou miestnosťou, a privátna, ktorou sa zo spálne prejde do kuchynskej zóny v obývacom priestore.

Obývací priestor je v duchu súčasných trendov značne predĺžený, pôsobí skôr ako široká chodba než tradičná obývačka. Spolu s chodbami vytvára v byte doslova okruh, vďaka ktorému pôsobia

13

14

15

priestory ozaj rozľahlo. Keďže okruh prebieha aj odpočinkovou časťou bytu, dá sa v prípade potreby uzavrieť posuvnými dverami. Akcentmi okruhu sú impozantné výhľady, ktoré sa otvárajú pri prechádzke bytom: okno jedáľensko-obývacej časti hlavného priestoru ponúka pohľad na námorné lode, to na opačnej strane, pri spálni, zas na pokojné stĺporadia starých víl. Na oboch miestach sa dá odbočiť a vyjsť na terasy – na jednej možno pozorovať živý ruch v prístave, na druhej si vychutnať ticho.

Architektúra svetla a priestoru

Architekt Nieberg zdôrazňuje, že prvky v jeho stavbách, hoci by sme ich na prvý pohľad priradili k moderne, sú odporované z historickej architektúry. Presvedčame sa o tom už pri rozvrhnutí fasády, je to však zrejme aj na spomínanom okruhu – plocha múru je

tu rozčlenená až barokovo tak, aby upútala hrou svetla a tieňa. Tú podporuje aj pásové osvetlenie, skryté za výstupkami stien či stropu, a bodové svetlá, ktoré vytvárajú mäkké a obľé svetelné rozhrania.

Svetlo vytvára na podklade rovných línii decentný kontrast, ktorý chcel architekt udržať, a nie prehliť či potlačiť. Preto obmedzil farebnú škálu na úsečku od bielej cez sivú až po čiernu a zrejme z toho istého dôvodu hojne využíva aj pohľadový betón. V tomto byte z neho navrhol mimoriadne výrazný prvok jedáľensko-obývacej časti hlavného priestoru – dlhé pristenné lavice, akoby stredoveké sedílie. V prostredí rôznorodých matných plôch – od betónu a bielych stien cez zaujímavú, neobyčajne rustikálnu duglaskovú podlahu až po pieskované sklené tabule – však v hamburskej nadstavbe hrá jednoznačný prím svetlo, priestor a výhľady.

16 Štvorcový rámec terasy je spredu zasklený. Možno aj pre búrlivé vetry od mora, predovšetkým však vytvára celok s prednou sklenou stenou dvojitej fasády.

published june 2008
written by karol klanic

JAGA GROUP
810 05 Bratislava 15
Slovakia